

## HAFTALIK GELİŞMELER (17- 23 OCAK 2025)

### TÜRKİYE

- TCMB, 22 Ocak 2026 tarihli Para Politikası Kurulu Toplantısı'nda politika faizini 100 baz puan indirerek %37'ye çekti; faiz koridorundaki diğer oranlar da aşağı yönlü revize edildi (borç verme faizi %40'a, borçlanma faizi %35,5'e indi). Kurul açıklamasında enflasyonun ana eğiliminde gerileme olduğuna dikkat çekilirken, fiyat istikrarı sağlanana kadar sıkı para politikası duruşunun korunacağı vurgulandı.
- TÜİK açıklamasına göre, 2024 yılında maddi mallara yönelik gayrisafi yatırım harcamaları 5 trilyon 645 milyar lirayı (yaklaşık 5,6 trilyon TL) aşarak rekor seviyeye ulaşırken, bu yatırımın en büyük payını 2 trilyon 822 milyar lira ile makine ve teçhizat oluşturdu; imalat, toptan-perakende ticaret ile ulaştırma-depolama sektörleri de önemli katkı sağladı.
- TCMB'nin verilerine göre; imalat sanayisi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmamış kapasite kullanım oranı (KKO) önceki aya göre 0,3 puan azaldı.
- TBMM Genel Kurulu'nda en düşük emekli aylığının 20 bin liraya yükseltilmesine ilişkin düzenlemeleri içeren madde kabul edildi. İşverenlere sunulan asgari ücret desteği 1 Ocak 2026'dan itibaren bin liradan bin 270 liraya çıkarılıyor.
- TÜİK'in açıkladığı Tüketici Güven Endeksi, Ocak 2026 istatistiklerine göre tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan Tüketici Güven Endeksi, Aralık ayında 83,5 iken Ocak ayında %0,3 oranında artarak 83,7 oldu.
- TÜİK açıkladığı ücretli çalışan istatistiklerine göre Kasım ayı itibarıyla sanayi sektöründe istihdam edilen ücretli çalışan sayısı, 4 milyon 820 bin 307'ye düşerek 2022'nin Şubat ayından bu yana görülen en düşük seviyeye indi. İmalatta ise istihdam, yıllık bazda %3,9'luk bir düşüşle 4 milyon 649 bin 146'ya geriledi. Böylece 2022'nin Ocak ayından bu yana görülen en düşük seviye kaydedildi. Son 12 ayda en yüksek oranlı istihdam kaybı, %13,6 ile giyim eşyalarının imalatında görüldü. İstihdamın en fazla etkilendiği diğer iki alt sektör ise deri ürünleri imalatı ve tekstil ürünleri imalatı oldu.
- Ticaret Bakanlığı, 2025 yılında serbest bölgelerden yapılan ihracatın, önceki yıla göre %4 artarak 12,5 milyar dolara ulaştığını, 2023 yılında kaydedilen tüm zamanların rekorunun kırıldığını açıkladı. Yapılan yazılı açıklamada "İhracat ve ithalat farkı olarak 3,68 milyar dolar fazla verilmiş, serbest bölgeler ekonomiye net döviz girdisi sağlamayı sürdürmüştür. Serbest bölgelerden yapılan toplam satışlar içinde ihracatın payı %75,5, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %142 olarak gerçekleşmiştir. Orta-ileri teknoloji (%51,2) ve yüksek teknoloji (%6,2) ürünlerin ihracattaki payı %57,4'e ulaşmış, serbest bölgelerin katma değerli ihracattaki stratejik rolü daha da belirginleşmiştir. Yurt dışı ile ticaretle istikrarlı büyüme sürerken, Türkiye ile ticaretteki daralmaya rağmen; yurt dışı ve Türkiye ile toplam ticaret hacmi %3,1 oranında artarak 28,55 milyar dolar olmuştur." ifadelerine yer verildi.
- 2025'te Türkiye elektrik üretiminde tarihi bir rekor kırdı: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın açıkladığına göre; ülke 362 992 gigavatsaat elektrik üreterek yıllık bazda en yüksek üretim seviyesine ulaştı; aynı dönemde 360 929 gigavatsaat tüketimle arz-talep dengesi başarıyla sağlandı; üretimin %56,7'si yerli ve yenilenebilir kaynaklardan karşılandı.

## DÜNYA

- Dünyanın en büyük işe alım ajanslarından biri Randstad yaptığı ankette "**Çalışanların büyük bir %80'i yapay zekanın iş yerindeki günlük görevlerini etkileyeceğine inanıyor.**" sonucunu elde etti. Randstad'ın 27 bin çalışan ve 1.225 işverenle yaptığı görüşmelere dayanarak ve 3 milyondan fazla iş ilanını inceleyerek hazırladığı yıllık "Workmonitor Raporu"; **her beş çalışandan dördünün yapay zekânın iş yerindeki günlük görevlerini etkileyeceğine inandığını ve Z kuşağının yapay zekâ konusunda en çok endişeli olan nesil olduğunu ortaya koydu.** Rapor, **yapay zekânın etkileri ve bu etkilere uyum sağlama konusunda en az endişeli olan baby boomer kuşağının yapay zekâ konusunda daha fazla özgüven gösterdiğine işaret etti.** Ankete katılan çalışanların neredeyse yarısı, yapay zekanın işgücünden çok şirketlere fayda sağlayacağına inanırken işverenlerin %95'i, çalışanların ise %51'i bu yıl bir büyüme görüleceğini belirtti. Rapora göre yapay zekâ ajanı becerileri gerektiren iş ilanı sayısı, bir önceki yıla göre %1.587 arttı.

## AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- AB ile MERCOSUR arasında kritik ticaret anlaşması: **AB ile MERCOSUR arasında 25 yıldır müzakere edilen ticaret anlaşması Paraguay'ın başkenti Asuncion'da imzalandı. Ancak Avrupa Parlamentosu üyeleri, Güney Amerika ülkeleriyle imzalanan Mercosur ticaret anlaşmasının hukuki boyutunun incelenmesine karar verdi.** Parlamentoda yapılan oylamada, anlaşmanın Avrupa Birliği Adalet Divanı'na gönderilmesi 334 oyla kabul edildi. Oylamada 324 milletvekili karara karşı çıkarken, 11 üye çekimser kaldı. Alınan bu kararla birlikte Avrupa Parlamentosu'nun Mercosur ticaret anlaşmasının kendisi üzerinde doğrudan oylama yapması ertelendi. **Anlaşmayla birlikte, yaklaşık 700 milyon tüketiciyi kapsayan dünyanın en büyük ticaret bölgelerinden birinin kurulması, AB'nin MERCOSUR'a yıllık ihracatında %40'a varan artış olabileceği öngörülmüyor.** AB, bu anlaşmayı Latin Amerika pazarında Avrupa'nın payını artıracak önemli bir jeopolitik kazanım olarak görüyor. Birçok Avrupa ülkesinden çiftçiler ise ucuz tarım ve hayvancılık ürünlerinin Avrupa pazarını doldurabileceği uyarısında bulunarak, bunun birçok çiftliğin iflasına yol açabileceğini savunuyor. **Yirmi yılı aşkın bir sürenin ardından büyük siyasi engelleri aşan AB-Mercosur ticaret anlaşması, şimdi yargı kararını beklerken daha fazla gecikmeyle karşı karşıya.**
- **AB ülkeleri, ABD Başkanı Donald Trump'ın Danimarka'dan ilhak etmek istediği Grönland konusunda kendilerine yönelik ek gümrük vergisi tehdidine karşı harekete geçti.** AB ülkeleri, ABD Başkanı Trump'ın Grönland'ı ilhak ve buna karşı çıkanlara ek vergi tehdidi üzerine 93 milyar euro değerinde yaptırım içeren bir vergi paketini gündemine aldı.
- Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, ABD ile bir yol ayrımına geldiklerini belirterek, **"Avrupa diyalog ve çözümü tercih ediyor ancak gerekirse birlik, aciliyet ve kararlılıkla hareket etmeye de tamamen hazırız"** dedi. AB Konseyi Başkanı Antonio Costa da Avrupa'nın karşı karşıya olduğu jeopolitik sınamalara bakıldığında tablonun ağırlaştığını belirterek, önemli sınamalar arasında Rusya'nın Ukrayna'ya karşı yürüttüğü saldırı savaşı, uluslararası kurallara dayalı düzenin aşındırılması ve temel ittifakların sorgulanması gibi unsurların bulunduğunu söyledi.  
**AB'nin bu süreçten daha güçlü, daha dirençli ve daha egemen bir şekilde çıkacağını savunan Costa, bunun gerçekleşmesi için "ilkeler Avrupası", "koruma Avrupası" ve "refah Avrupası" olmak üzere üç temel bileşenin olması gerektiğini anlattı. Özellikle NATO çerçevesinde olmak üzere, Arktik bölgesinde barış ve güvenliğin sağlanmasına yönelik ortak bir transatlantik çıkar**

bulunduğunu kabul ettiklerini de kaydeden Costa, "ilave gümrük tarifeleri transatlantik ilişkileri zedeler ve AB-ABD anlaşmalarıyla bağdaşmaz." uyarısında bulundu.

- **Avrupa Komisyonu, AB genelinde bağlantı altyapısını modernleştirmek, sadeleştirmek ve uyumlaştırmak amacıyla Dijital Ağlar Yasası'nı gündeme aldı. Teklif, operatörlerin ileri seviye fiber ve mobil ağlara yatırım yapmasını teşvik etmeyi, yapay zekâ ve bulut gibi yenilikçi teknolojilerin yaygınlaşmasını sağlamayı ve Avrupa'nın küresel rekabet gücünü artırmayı hedefliyor.** Dijital Ağlar Yasası teklifi, onay süreci kapsamında Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e sunulacak.

#### ALMANYA

- **Almanya hükümeti, uluslararası ticaretteki artan belirsizlikleri yansıtarak 2026 yılı GSYİH büyüme tahminini %1,3'ten %1,0'a düşürecek.**
- **Almanya'nın ABD'ye ihracatı 2025 yılının ilk 11 ayında %9,4 azaldı. Ocak-Kasım döneminde otomobil ve otomobil parçası ihracatı %17,5 düştü. ABD'den ithalat ise %2,2 arttı.**

Federal İstatistik Ofisi verilerine göre; **2025 yılının ilk 11 ayında, ABD'ye yapılan Alman malı ürün ihracatı %9,4 azalarak 135,8 milyar euroya düşerken, ABD'den yapılan ithalat %2,2 artarak 86,9 milyar euroya yükseldi.**

Alman Sanayi ve Ticaret Odası (DIHK) Dış Ticaret Başkanı Falker Trayer, **2025 yılını, özellikle ABD ticaret politikası nedeniyle, dış ticarete rekor düzeyde yüklerin yaşanacağı bir yıl olarak tanımlıyor.** Aynı zamanda, Almanya'nın en önemli ticaret ortağı olarak yeniden ortaya çıkan Çin'den gelen rekabetin arttığını ve **2025 yılının ilk 11 ayında ikili ticaretin toplam değerinin 230,8 milyar euroya ulaştığını vurguluyor.** Aynı dönemde ABD ile ticaret ise 222,8 milyar euroya ulaştı.

- **Almanya'da ekonomiye güven son 4 yılın zirvesine yükseldi.** Almanya'da ekonomik güven Ocak ayında son dört yılın zirvesine çıktı. ZEW verileri ihracatta iyimserliğin arttığını gösteriyor: Ticaret riskleri artarken piyasalar temkinli. **ZEW Ekonomik Beklenti Endeksi Ocak'ta 59,6 puana yükseldi. Aralık ayındaki 45,8'in ve piyasaların 50 puanlık beklentisinin belirgin üzerine çıktı. Böylece endeks, Temmuz 2021'den bu yana en yüksek değerini gördü.**

İhracat odaklı sektörler beklentilerdeki toparlanmaya öncülük ediyor. **Makine mühendisliği ile demir-çelik ve metallerdeki denge 20 puanın üzerinde artarken, otomotiv sektörü belirgin şekilde iyileşti; ancak dengesinin hafif negatif seyri sürüyor.**

- **VDW, büyümeyi teşvik edecek politika reformları çağrısında bulunuyor.** İki yıl üst üste yaşanan düşüşün ardından, Alman takım tezgâhları sektörü ihtiyatlı bir şekilde mütevazı bir toparlanmaya hazırlanıyor. **Üretimin 2026 yılında yaklaşık %1 artarak 13,7 milyar euroya ulaşması bekleniyor.** Alman Takım Tezgâhları İmalatçıları Birliği (VDW) Başkanı Franz-Xaver Bernhard, birliğin yıllık basın toplantısında yaptığı açıklamada, **"beklenen toparlanmanın temel nedeni olarak iç talebi"** işaret etti. Öne çıkan hususlar:

- 2025 yılında yatırım faaliyetleri yüksek maliyetler, zayıf planlama belirsizliği ve Almanya'nın üretim tabanını canlandırmak için gerekli ekonomik reformların eksikliği nedeniyle engelleniyor.
- 2025 yılında üretim %8 oranında geriledi ve toplam üretim 2018 zirvesinin yaklaşık beşte biri altında kaldı; enflasyona göre revize edildiğinde bu açık %35'e kadar çıkıyor.

- Çin, beklendiği gibi kısmen iç talebin azalması ve devlet stratejisinin desteğiyle kendi takım tezgâhları ihracatını önemli ölçüde (%18 artış) genişletti. Almanya, Çin'e en büyük ihracatçı olma konumunu uzun süredir korudu. Çinli tedarikçiler, ASEAN bölgesi, Brezilya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da varlıklarını hızla güçlendiriyorlar. Bu arada, Almanya, Polonya ve İtalya dahil olmak üzere bazı Avrupa Birliği (AB) ortaklarına yapılan ihracat, bu ülkelerdeki genel ithalat düşüşlerine rağmen artmaya devam etti.
- Artık giderek artan sayıda büyük Alman takım tezgâhı imalatçısının yurt dışında üretim yaptığına değinilen haberde en büyük on iki şirketin Almanya'nın toplam takım tezgâhı imalatının beşte birinden fazlasını oluşturan uluslararası üretim tesisleri kurduğu da dile getirildi. Bunların %45'i Avrupa'da, %32'si Çin'de ve %20'si ABD'de üretim yapıyor.
- Hitachi Construction Machinery Co., Ltd. 1 Ocak 2026 tarihinde Almanya'da Hitachi Construction Machinery'nin %100'üne sahip olduğu bir geliştirme şirketi olan "LANDCROS Development Center Europe GmbH"yi kuracağını duyurdu.

Kazunori Nakamura, (Başkan Yardımcısı ve İcra Kurulu Başkanı) LANDCROS Development Center Europe'un kurulmasının, firmasının sürdürülebilir inovasyona doğru yolculuğunda önemli bir dönüm noktasında olduğunu dile getirdi ve **Avrupa'da özel bir Ar-Ge merkezi oluşturarak, dünya çapındaki müşterilerinin gelişen ihtiyaçlarını karşılayan batarya ile çalışan ekskavatörlerin, BİT destekli çözümlerin ve dijital teknolojilerin geliştirilmesini hızlandırdıklarını; bu stratejik hamleyle, gelişmiş ve çevreye duyarlı çözümlerle inşaat makinelerinin geleceğini şekillendirme taahhütlerini güçlendirmekte olduklarını dile getirdi.**

#### ABD

- ABD ekonomisi, **geçen yılın üçüncü çeyreğinde %4,4 büyüdü.** Ülke ekonomisi, 2023'ün üçüncü çeyreğinden bu yana en hızlı büyümesini kaydetti.
- Guggenheim Partners Investment Management, **ihraçların artması, yabancı sermaye akışlarının başka alanlara kayması ve politika arka planının daha az destek vermesinin tahviller, hisse senetleri ve dolara baskı yaptığını belirtti.** 2026'da artan ihraçlar ve zayıflayan yabancı girişleri, ABD tahvil ve hisse senedi piyasaları ile dolarda getiriler, pozitif kalsa da azalacak.
- ABD Başkanı Donald Trump, yaptığı açıklamada Grönland ile ilgili tartışmalarda dünya barışının tehlikede olduğunu savunarak, **ABD'nin Grönland'ı almasına karşı çıktıkları gerekçesiyle 8 Avrupa ülkesine gümrük vergileri getireceğini açıkladı.**

**1 Şubat'tan itibaren, Danimarka, Norveç, İsveç, Fransa, Almanya, Birleşik Krallık, Hollanda ve Finlandiya'dan ABD'ye ithal edilen mallara %10 gümrük vergisi uygulanacağını bildiren Trump, 1 Haziran'da bu oranın %25'e çıkarılacağını duyurdu.**

#### DİĞER ÜLKELER

- İngiltere'de enflasyon Aralık ayında yükseldi. Ulusal İstatistik Ofisi verilerine göre; **yıllık TÜFE %3,4 oldu ve önceki aya göre arttı. Aylık enflasyon %0,4 olarak açıklandı. Çekirdek enflasyon %3,2, hizmet enflasyonu ise %4,4 seviyesinde gerçekleşti.** Veriler, enflasyonun hâlâ Merkez Bankası'nın %2 hedefinin üzerinde seyrettiğini gösteriyor.
- Hindistan'ın Rus Ural petrolü alımını durdurmasıyla bu petrol türü için Çin rekor seviyede indirimlerle talip oldu; **Aralık ayında Çin'e yapılan sevkiyat günlük 1,5 milyon varili aşarken,**

**Rus limanlarında uygulanan indirimler varil başına 26–28 dolara kadar çıktı ve nakliye masrafı sonrası Çin limanlarında yaklaşık 10 dolar seviyesine geriledi.**

- **Çin ekonomisi 2025'te yıllık %5 büyüyerek hükümet hedeflerini tutturdu ve GSYİH tarihinde ilk kez 140 trilyon yuani (≈20 trilyon dolar) aştı.** Sanayi üretimi yaklaşık %5,9, hizmet sektörü büyümesi %5,4 ve perakende satışlardaki artış %3,7 oldu; buna karşılık sabit sermaye yatırımları geriledi ve gayrimenkul sektörü yatırımındaki düşüş sürerken, dış ticaret fazlası 1,19 trilyon doları aşarak büyümeye güçlü katkı sağladı. İç talep zayıf kalmaya devam ederken yılın son çeyreğinde büyüme %4,5 oldu.
- Rusya Başbakanı Mihail Mişustin, dost ülkelerle ticaretin rekor düzeye ulaştığını belirterek, **"Küresel Güney ve Doğu'nun, özellikle BRICS ülkelerinin küresel ekonomideki payı artarken, G7 ülkelerinin payı azalıyor."** dedi. Mişustin, dış ticarete ulusal para birimlerine geçiş sürecinin devam ettiğine işaret ederek, **"Geçen yılın 10 ayında tüm dış ticaretimizde ulusal para birimlerinin payı %85'e ulaştı. Uluslararası ödemelerimizin yarısından fazlası rubleyle yapılıyor."** dedi.

#### **SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK**

- AB Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) kapsamında 1–7 Ocak 2026 dönemine ait ithalat işlemleriyle ilgili ilk resmi sonuçlar paylaşıldı. Toplam 1.655.613 ton ticari mal için 10.483 gümrük beyannamesi doğrulandı. Bu dönemde, **AB, SKDM kapsamındaki ithalatın yaklaşık %98'i demir ve çelik ürünlerinden oluşurken, ülke bazında en çok ithalatın Türkiye'den yapıldığı, Türkiye'yi Çin, Hindistan, Kanada, Tayvan ve Vietnam'ın takip ettiği açıklandı.**
- Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) kapsamında **raporlamaya tabi şirketler için eşik değerler güncellendi.** Yeni kararlar, **raporlama zorunluluğu kriterlerindeki aktif toplam, net satış hasılatı ve çalışan sayısı eşikleri artırıldı.** Bu güncelleme, sürdürülebilirlik raporlaması kapsamını genişletirken aynı zamanda daha büyük işletmelerin bu yükümlülüklerle uyumunu hedefliyor. Uygulamanın özellikle büyük işletmelerin çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) performansını şeffaflaştırması bekleniyor.
- **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'nin elektrik kurulu gücünün 122 bin 519 megavat seviyesine yükseldi. Bu artış, yenilenebilir enerji kaynaklarının da katkısıyla ülkenin enerji arz güvenliğine olumlu yansıyor.** Kurulu gücün artmasının hem tüketici güveni hem de ekonomik büyüme açısından önemli olduğu vurgulanırken, yeni yatırımların elektrik üretim kapasitesini daha da güçlendireceği öngörülüyor.
- Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan rapora göre; **dünya, milyarlarca insanı etkileyen bir "küresel su iflası" dönemine girdi.** Yeraltı sularının aşırı kullanımı, nehirlerin denize ulaşamaması ve göllerin kuruması gibi belirtilerle su kaynaklarının kritik seviyelere yaklaştığı vurgulanıyor. Raporda, **dünya nüfusunun %75'inin su güvensizliği yaşadığı ülkelerde bulunduğu ve milyonlarca insanın yer altı suyu çekilmesi sonucu yüzey çökmesi gibi risklerle karşı karşıya olduğu ifade ediliyor.** Tarım, sanayi ve kentler için su talebinin hızla arttığına dikkat çekilirken, iklim krizi bu baskıyı daha da şiddetlendiriyor. Raporda, **suyun sürdürülebilir yönetimi ve acil politik adımların gerekliliğinin altı çiziliyor.**
- BloombergNEF'in Raporu'na göre, **temiz enerji sektöründeki büyüme, özellikle güneş panelleri, rüzgâr türbinleri ve batarya teknolojileri için kritik olan bakır ve lityum talebini**

**hızla artırıyor.** Enerji geçişi yatırımlarının artmasıyla birlikte bu hammaddelerin arz ve tedarik zincirine yönelik endişeler de yükseliyor. Yatırımcıların ve üreticilerin bu kritik mineralleri güvence altına alma yarışında olduğunun vurgulandığı raporda, uzun vadeli planlama ve geri dönüşüm teknolojilerinin önemine dikkat çekiliyor.

- Almanya, yeni binalar ve kapsamlı çatı yenilemeleri için güneş paneli kurulumunu zorunlu hale getiren düzenlemeleri genişletti. **1 Ocak 2026'dan itibaren çatısı tamamen yenilenen binalarda güneş enerjisi sistemlerinin kurulması gerekecek. Almanya'daki uygulama yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması ve karbon emisyonlarının azaltılması hedeflerinin bir parçası olarak hem çevresel hem de ekonomik açıdan önemli bir politika dönüşümü olarak dikkat çekiyor.**

**Kaynakça:**

[www.ekonomim.com](http://www.ekonomim.com); [www.ntv.com.tr](http://www.ntv.com.tr); [www.aposto.com](http://www.aposto.com); [www.dw.com.tr](http://www.dw.com.tr); [www.bigpara.hurriyet.com.tr](http://www.bigpara.hurriyet.com.tr); [www.iklimhaber.org](http://www.iklimhaber.org); [www.temizenerji.org](http://www.temizenerji.org); [www.yesilekonomi.com](http://www.yesilekonomi.com); [www.commission.europa.eu/index\\_en](http://www.commission.europa.eu/index_en); [tr.euronews.com](http://tr.euronews.com); [www.machinery-market.co.uk](http://www.machinery-market.co.uk); [en.protothema.gr](http://en.protothema.gr); [www.marketscreener.com](http://www.marketscreener.com)